

Miika Montonen
Leo Nevalainen

Diakonia-ammattikorkeakoulu
Sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto
Sosionomi (AMK), Kirkon nuorisotyönjohtaja
Opinnäytetyö, 2023

ISOSTEN KOKEMUKSIA ISOSTOIMINNAN MERKITYKSESTÄ

TIIVISTELMÄ

Miika Montonen & Leo Nevalainen
Isosten kokemuksia isostoiminnan merkityksestä
32 sivua ja kaksi liitettä
Kevät 2023
Diakonia-ammattikorkeakoulu
Sosiaali- ja terveystieteiden ammattikorkeakoulututkinto
Sosionomi (AMK), kirkon nuorisotyö

Opinnäytetyön tarkoituksena oli kuvata isostoiminnan merkityksiä isosten näkökulmasta. Tutkimusta varten luotiin lomake, johon nuoret pääsivät kertomaan omin sanoin näkemyksiään isostoiminnasta. Opinnäytetyön tavoitteena oli antaa Hakunilan seurakunnalle mahdollisimman laaja kuva isostoimintansa merkityksestä nuorten kehitykselle ja elämälle.

Tutkimus toteutettiin kvalitatiivisena eli laadullisena tutkimuksena. Sisältöanalyysissä käytettiin teemoittelua. Kyselyyn vastasi yhteensä kahdeksan nuorta aikuista, joiden ikä vaihteli 17 ja 24 vuoden välillä. Kyselyyn vastaaminen oli vapaaehtoista ja anonymia. Kysely lähetettiin vuoden 2022 elokuussa useaan eri Hakunilan seurakunnan isosten WhatsApp-ryhmään. Kyselyyn pääsi vastaamaan kolmen kuukauden ajan.

Vastauksissa moni kertoi isostoiminnan vaikuttavan suuresti sosiaalisten taitojen kehittymiseen. Moni kertoi, kuinka isostoiminta on auttanut heitä sosiaalisissa tilanteissa ja erityisesti esiintymistä vaativissa tilanteissa. Samalla monella itsetuottamus parantui ja moni tunsu itsensä tarpeelliseksi. Myös uusien kavereiden saamista pidettiin tärkeänä osana isostoimintaa. Vastauksissa kerrottiin myös, kuinka isostoiminta voi ehkäistä nuorten syrjäytymistä, koska kuka tahansa voi osallistua isostoimintaa. Vastuutehtäviä verrattiin myös esihenkilön tehtäviin.

Isostoiminta sijoittuu ihmisen kehityksessä keskinuoruuden ajalle. Keskinuoruuden aikana erityisesti sosiaaliset taidot sekä oma moraalisuus kehittyvät. Isostoiminta tarjoaa nuorille mahdollisuuden tutkia omaa toimintaansa ja itseään turvallisessa kasvuympäristössä.

Asiasanat: isostoiminta, kehityspsykologia, nuoret, seurakunnat

ABSTRACT

Miika Montonen and Leo Nevalainen

The significance of the Young Church Volunteer work from their own perspective
32 pages and 2 appendices

Spring 2023

Diaconia University of Applied Sciences

Bachelor's Degree Programme in Social Services,

Christian Youth Work Bachelor of Social Services

The thesis examined the experiences of young, confirmed volunteers in Hakunila parish about the significance of volunteering. The survey was executed as a questionnaire, where young volunteers can express their visions and experiences about the volunteer work for young people. The aim of the thesis was to give as extensive as possible picture of the significance of volunteering for youth workers at Hakunila parish.

The thesis was a qualitative study. Thematization was used as a content analysis method. There were total of eight answers for the questionnaire from young volunteers. Their age was between 17 to 24. Responding to the questionnaire was fully voluntary and anonymous. Link to the questionnaire was given at August 2022 to multiple WhatsApp-groups made for Hakunila parishes voluntary youth. Time to answer to the questionnaire was three months.

The study revealed that many of the volunteers experienced that volunteering promoted their on social skills, especially in situations where performance is required. Same time they experienced that the self-confidence improved and they got a feeling that they are important. New friendships had also big impact. In some answers the volunteers brought up that the volunteer work can prevent to become marginalized, especially when anyone can start working as a Young Church Volunteer.

Young Church Volunteer usually takes place in the period of middle adolescence in human development. During middle adolescence, especially social skills and one's own morality develop. Working as a Young Church Volunteer, offers young people the opportunity to search for who they really are and what they do in different situations.

Keywords: congregations, developmental psychology, young church volunteer activity, young people

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 ISOSTOIMINTA SEURAKUNNAN ARJESSA.....	6
2.1 Isostoiminnan tavoitteet	6
2.2 Isoskoulutus osana isostoimintaa	7
2.3 Isoskoulutuksen jälkeiset vastuutehtävät	8
3 IHMISEN KEHITYS NUORUUDESSA.....	9
3.1 Nuoruus	9
3.2 Persoonallisuuden ja arvojen kehittyminen	10
3.3 Sosiaaliset suhteet ja niiden muutos	10
3.4 Hengellisyys osana nuorten kehitystä	11
4 YHTEISTYÖSEURAKUNTA	12
5 OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS JA TAVOITE	14
6 AINEISTONKERUU JA ANALYYSI	15
6.1 Aineistonkeruu	15
6.2 Sisällönanalyysi	16
7 TUTKIMUKSEN TULOKSET	17
7.1 Taustatiedot	17
7.2 Isostoiminnan merkitys.....	18
7.3 Vastuutehtävän merkitys.....	19
7.4 Isostoiminnan merkitys arjessa	20
8 EETTISYYS JA LUOTETTAVUUS	21
9 POHDINTA	24
9.1 Johtopäätökset.....	24
9.2 Jatkotutkimusideoita.....	27
9.3 Pohdinta.....	28
LÄHTEET.....	30

LIITE 1. Kyselylomake	33
LIITE 2. Saateviesti	34

1 JOHDANTO

Isostoiminta on seurakuntien järjestämää nuorille suunnattua tavoitteellista toimintaa. Isostoimintaa järjestetään eri tavalla melkein kaikissa seurakunnissa. Joissain seurakunnissa isostoimintaan voi kuulua vain isoskoulutus, kun toisissa seurakunnissa isostoimintaan kuuluu paljon vapaaehtoisuutta ja yhdessä tekemistä myös muiden seurakuntalaisten kanssa. Kirkkohallituksen tuottamassa Isoja ihmeitä -oppaassa kerrotaan, että isostoiminnalla tarkoitetaan kaikkea isosille järjestettävää, kokoavaa ja osallistavaa toimintaa seurakunnissa. Isostoiminnan osina ovat yleensä isoskoulutus, osallistuminen seurakunnan toimintaan sekä vastuutehtävien hoitaminen. (Kirkkohallitus, 2016, s.11.)

Isostoimintaa on tutkittu paljon varsinkin Suomessa. Suurimmassa osassa tutkimuksista tutkitaan kuitenkin Suomen kirkkoa kokonaisuudessaan eikä yksittäisiä paikallisseurakuntia tai seurakuntayhtymiä. Suomi ei kuitenkaan ole ainoa maa, jossa järjestää isostoimintaa. Isostoiminta on levinnyt viime aikoina myös muualle Eurooppaan. Yksittäisistä seurakunnista on kuitenkin tehty useita opinnäytetöitä isostoimintaan liittyen. Näissä opinnäytetöissä jokaisessa oli oma näkökulmansa samaan tutkittavaan aiheeseen. Ajattelempa, että jokaisen seurakunnan olisi hyvä tietää, mitä seurakunnan entiset nuoret ajattelevat heille järjestetystä isostoiminnasta ja nuortentoiminnasta. Tutkimuksemme avulla Hakunilan seurakunta pystyy pohtimaan omia painotuksiaan ja eri teemojen tärkeyttä kehittäessään isostoimintaa ja -koulutusta.

Mielestämme kaikki kirkon toimintaan liittyvät tutkimuksen ovat tällä hetkellä ajankohtaisia. Ajatuksemme perustuu siihen, että viime vuosien trendinä on ollut kirkon jäsenmäärän vähentyminen suurimmassa osassa Suomen seurakunnista. Seurakuntien järjestämän nuorisotyön laatu ja vaikuttavuus voivat luoda nuorille positiivisemmän ajatuksen kirkosta ja sen toiminnasta. Opinnäytetyömme tarkoituksena on kuvata isostoiminnassa mukana olleiden nuorten kokemuksia isostoiminnasta, sen sisällöistä sekä isostoiminnan merkityksestä muuhun elämään. Yhteistyötahona toimii Hakunilan seurakunta ja sen nuorisotyö.

2 ISOSTOIMINTA SEURAKUNNAN ARJESSA

2.1 Isostoiminnan tavoitteet

Isostoiminta on Suomen seurakuntien nuorisotyön yksi suurimmista työmuodoista. Ihme isonen -isostoiminnan kirjassa kerrotaan isostoiminnan ja isosuuden merkityksestä myös Suomen rippikoulujen toteuttamiseen. Tämänhetkinen rippikoulutoiminta ei toimisi ilman isosia. (Peitso ym., 2017, s. 10.) Isosten tarpeellisuus alettiin ymmärtää jo 1940-luvulla. Näihin aikoihin ensimmäiset leirimuotoiset rippikoulut järjestettiin. Tällöin jo tajuttiin, että isosia oikeasti tarvittiin, mikäli halutaan järjestää leirimuotoisia rippikouluja. (Porkka, 2005, s. 83–84.)

Isostoiminnan tämänhetkinen merkitys suomalaisille seurakunnille on melkein kiistaton. Tällä hetkellä nykyisen kaltaista rippikoulutoimintaa ei pystyittäisi järjestämään ilman isosia. Tämän on erityisesti totta leirimuotoisille rippikouluille. (Porkka, 2005, s. 82–83.) Erityisesti leirimuotoisissa rippikouluissa on työtehtäviä, jotka täytyy hoitaa turvallisen ja hyvän rippikoulukokemuksen saavuttamiseksi. Porkkan mukaan yleisimpiin isosten tehtäviin leirimuotoisella rippikoululla kuuluu esimerkiksi iltaohjelmien toteutus, pienryhmistä huolehtiminen ja niiden ohjaus, vapaa-ajan toiminnan toteutus ja hartaudet (Porkka, 2005, s. 90).

Ulkopuolisen näkökulmasta isostoiminnalle voi antaa yhden päätavoitteen. Tämä tavoite on isosten kouluttaminen vastuutehtäviin. Kirkon näkökulmasta toisena päätavoitteena voidaan pitää nuorten seurakuntayhteyden vahvistamista (Peitso ym., 2017, s. 10). Samalla tavoitteena toimii nuoren uskon vahvistamista kolmiyhdyteeseen Jumalaan ja antaa hänelle avaimet elää kristittynä (Kirkkohallitus, 2016, s.11). Parhaimmillaan isostoiminta auttaa nuorta ymmärtämään seurakuntien tarkoituksen ja toimintamenetelmän. Isostoiminnan avulla seurakunnat saavat ainakin hetkellisesti aktiivisia seurakunnan jäseniä, jotka toimivat myös vapaaehtoisina.

Isostoiminnassa aikuisen ja nuoren välinen myönteinen suhde korostuu. Pitkäjänteinen toiminta nuorten kanssa vahvistavaa nuoren kasvua ja kehitystä monella eri tasolla. Ohjatun toiminnan on oltava riittävän haastavaa, jotta nuori saa mahdollisuuden kokeilla ja oppia asioita, jotka ovat oman mukavuusalueen ulkopuolella. Tämän lisäksi toiminnan on tarjottava turvallinen ympäristö, jossa näitä opittuja taitoja voi hyödyntää. (Kauppila & Kokkonen, 2021, s. 156.)

2.2 Isoskoulutus osana isostoimintaa

Isoskoulutus on isostoiminnan osa, jonka tarkoituksena on opettaa nuorille kyky toimia seurakunnan vastuutehtävissä (Kirkkohallitus, 2016, s.11). Isoskoulutus ja isostoiminta ovat kehittyneet yhdessä. 1960-luvulla isoskoulutus alettiin kehittää valtakunnallisesti. Isoskoulutus vakinaistui seurakuntien toiminnassa 1960-luvulla. Tähän syynä on 1966-vuonna julkaistu ensimmäinen isoskoulutus materiaali. Tätä ennen isosia kyllä koulutettiin vastuutehtäviin, mutta koulutus ei ollut yhtä järjestäytynyttä ja jokainen seurakunta päätti itse koulutuksen laadusta. (Porkka, 2005, s. 82–83.)

Isoskoulutuksen tarkoituksena on systemaattisesti opettaa nuoria toimimaan vastuutehtävissä seurakunnan tapahtumissa. Tarkoituksena on käydä läpi vastuutehtävässä vaadittavia tietoja ja taitoja. Nykyään isoskoulutus on osa nuoren kulkemaa matkaa kohti isosuutta. Isoskoulutuksen ja isostoiminnan päätavoitteena vahvistaa nuoren uskoa kolmiyhteiseen Jumalaan ja antaa hänelle avaimet elää kristittyinä. (Kirkkohallitus, 2016, s.11.)

Isoskoulutus on usein monivuotinen prosessi. Monissa seurakunnissa isosia koulutetaan kolmessa eri ikäryhmässä. Ensimmäisen vuoden isoset aloittavat isoskoulutuksen usein rippikoulusta seuraavana syksynä. Ensimmäisen vuoden isoskoulutuksessa käydään yleensä läpi perus taitoja, joita isosena tarvitaan. Aiheina ovat esimerkiksi pelit ja leikit, hartaudet, Raamattu ja rukous sekä ryhmädynamiikka ja ongelmatilanteet. Toisen vuoden isoskoulutuksessa yleensä syvennyttään aikaisemmin opittuun. Yleisiä aiheita ovat ongelmatilanteet ja ihmissuhteet.

Kolmannen vuoden isoskoulutus on yleensä niille isosille, jotka haluavat toimia apuohjaajine tai isosisosena vastuutehtävissä. (Porkka, 2004, s.80, 86–87.)

2.3 Isoskoulutuksen jälkeiset vastuutehtävät

Nuorten näkökulmasta isostoimintaan osallistumisella on yksi päätavoite, joka on vastuutehtäväpaikan saaminen. Usein nuoret pitävät tärkeimpänä vastuutehtävänä isosena toimimista rippikoulussa. Tämän lisäksi isosena voi toimia muillakin seurakuntien järjestämällä leireillä esimerkiksi perheleirillä. Tällöin isonen toimii osana rippikoulun tai seurakunnan järjestämän leirin ohjaajatiimiä ja isosille annetaan omat vastuut toiminnan järjestämisessä ja mahdollisuus suunnitella ja vaikuttaa toiminnan toteuttamiseen

Toisena suosittuna vastuutehtävänä on kerhonohjaajan tehtävä. Kerhonohjaaja tehtävänä on järjestää ja välillä jopa suunnitella erilaisia kerhoja nuoremmille yleensä alakouluikäisille. Kerhoihin osallistuvat ovat usein alakouluikäisiä. Yleisimpinä kerhojen aiheina ovat kokkikerho tai puuhakerho. Kerhonohjaajat voivat kuitenkin myös ehdottaa normaalia poikkeavia kerhoja.

Vapaaehtoistoiminta tarkoitetaan yleensä palkatonta ja omasta vapaasta tahdosta joko yksilön tai organisaation auttamista. Isostoiminta ja isosuus on myös osa seurakuntien järjestämää vapaaehtoistoimintaa. Nuori toimii myös vapaaehtoisena samalla kun hän toimii isosena rippikoulussa, kerhonohjaajana tai vaikka messussa messuavustajana. (Grönlund, 2017, s.107.) Isostoiminnan osana on usein myös toimiminen muussa seurakunnan järjestämässä vapaaehtoistoiminnassa. Isosille annettavia vapaaehtoistoimintoja ovat esimerkiksi messuissa, jumalanpalveluksissa ja muussa seurakunnan toiminnassa avustaminen.

3 IHMISEN KEHITYS NUORUUDESSA

3.1 Nuoruus

Nuoruus voidaan jakaa kolmeen eri ikävaiheeseen 12–14 ikävuosia voidaan kutsua varhaisnuoruudeksi. Varhaisnuoruuden suurimmat muutokset ovat kehon muuttuminen ja vanhemmista irtautumisen aloittaminen. Keskinuoruudeksi kutsutaan ikävuosia 15–17. Keskinuoruudessa nuorten ajatusmaailma kehittyy aikuisten tasolle sekä sosiaaliset suhteet alkavat muuttua. 18–22 ikävuosia kutsutaan jälkinuoruudeksi. (Marttunen ja Karlsson, 2015, s. 8–9.) Keskitymme tutkimuksessamme erityisesti keskinuoruudessa tapahtuvaan kehitysjaksoon. Tähän syytä on se, että isostoiminta osuu yleensä juuri tuohon 15–17 ikävuoden kehitysjaksolle.

Nuoruuden kehityksen pää tarkoituksena on kehittyä lapsesta aikuiseksi. Kehityksen kohteita ovat fyysinen-, henkinen- ja sosiaalinen kehitys. Nuoruudessa nuoren omilla valinnoilla on suuri merkitys siihen, miten ja millaiseksi hän kehittyy. Erityisesti sosiaalisilla suhteilla ja vapaa-ajan vietolla on suuri merkitys, millaiseksi nuori kehittyy. (Nurmi ym., 2014, s.148.)

Nuori itse saa valita oman kehitysympäristönsä ja ohjat näillä valinnoillaan omaa kehitystään. Kehitysympäristön valintojen taustalla on nuorten omat tavoitteen ja motivaatio, noudattaen kuitenkin ympäristön ja iän tuomia mahdollisuuksia ja rajoitteita esimerkiksi perheen ja kasvuympäristön tuomat mahdollisuudet ja rajoitteet. Tällöin nuoren tulee vertailla omia tavoitteitaan ja motivaatiotaan ympäristön luomiin mahdollisuuksiin. Nuorten omiin tavoitteisiin vaikuttavat sekä omat vanhemmat ja vanhempien kasvatustyyli sekä omat kaverit. Nuoret hakeutuvat yleensä samankaltaisten nuorten kanssa samaan kaveriporukkaan. Toisaalta voidaan ajatella, että nuori saa itse vaikuttaa vuorovaikutukseen vanhempiensa ja kaveriensa kanssa. (Nurmi ym., 2014, s.153, s. 158.)

3.2 Persoonallisuuden ja arvojen kehittyminen

Nuoruuden aikana ihmisten aivojen kehityksen avulla nuoret alkavat pohtimaan maailmaa kokonaisuutena ja erilaisten näkökulmien kautta. Näiden pohdintojen avulla nuori alkaa muodostaa itselleen oman näkemyksensä maailmasta. Nuori alkaa myös tajuamaan kuinka kaikki teot eivät ole vain oikein tai väärin, vaan hän alkaa toisten ihmisten tekoihin johtavia syitä. (U.S. Department of Health & Human Services, i.a., -a.)

Osana nuoruutta on myös sääntöjen kyseenalaistaminen ja rikkominen. Tähän syynä on se, että nuorten aivojen kehittyessä he alkavat pohtimaan myös sääntöjen tarpeellisuutta ja syytä sääntöjen takana. Nuoret alkavat vaatia syitä sääntöjen olemassaololle, eikä heille enää selityksenä riitä pelkkä auktoriteettiin tai lakiin verrattava selitys. Sääntöjen kyseenalaistamisen takana on nuoret nuorten oman moraalien kehittäminen. (U.S. Department of Health & Human Services, i.a., -a.)

Nuoret kaipaavat arvojen kehittymisen aikana monenlaisia roolimalleja. Tämän takia myös kodin ulkopuoliset aikuiset ovat merkittävässä roolissa nuorten kehitykselle. Sekä kaverit että muut aikuiset näyttävät nuorille vaihtoehtoisia ajatusmaailmoja. Moraalisen ajattelukyvyyn kehittymiseen vaikuttavat vastuunotto, eriävien mielipiteiden pohtiminen ja oikeuden mukaisten ratkaisujen tekeminen. Perheen lisäksi nuori etsii roolimalleja esimerkiksi harrastetoiminnastaan tai koulustaan. (U.S. Department of Health & Human Services, i.a. -a.)

3.3 Sosiaaliset suhteet ja niiden muutos

Tärkeänä osana nuorten kehitystä on sosiaalisten suhteiden etsiminen perheen ulkopuolelta. Varsinkin keskinuoruudessa sosiaalinen piiri moninaistuu ja alkaa ulottua paremmin harraste porukoihin. Nuoruuden aikana nuori alkaa myös laajentaa omia sosiaalisia roolejaan. Uusia rooleja voivat olla esimerkiksi johtajan tai seurustelukumppanin rooli. (U.S. Department of Health & Human Services, i.a., -b.)

Nuoret alkavat muodostaa tärkeitä sosiaalisia suhteita perheen ulkopuolisten aikuisten kanssa. Perheen ulkopuoliset aikuiset voivat toimia mentorin kaltaisena henkilönä. Uusien sosiaalisten suhteiden solmiminen auttaa nuorta ymmärtämään terveiden sosiaalisten suhteiden tärkeyden ja kuinka niitä ylläpidetään. Samalla nuorten sosiaaliset suhteet opettavat nuorille empatiaa kykyä ja ottamaan muiden tunteet huomioon. Myös kuuntelemisen taito ja sanattoman viestinnän ymmärtämiskyky parantuvat. Nuoruuden aikana nuoret alkavat pohtimaan tarkemmin omia kokemuksiaan ja kommunikoidaan omista tunteistaan suullisesti. (Spence, 2003, s.85.)

Erilaiset kasvuympäristöt voivat myös vaikuttaa sosiaalisten taitojen kehittymiseen. Esimerkiksi epäturvallisessa ympäristössä eläneet nuoret voivat oppia paremmin, kuinka vaarallisissa tilanteissa kannattaa käyttäytyä verrattuna turvallisuudessa ympäristössä eläviin. Tämän lisäksi traumat voivat vaikuttaa kaikkiin kehityksen osa-alueisiin ja pahimmassa tapauksessa jopa vaikeuttaa esimerkiksi tunteiden säätelyä ja päätöksen tekoa. Usein kuitenkin traumojen vaikutukset ovat pieniä ja lyhytvaikutteisia. (U.S. Department of Health & Human Services, 2014, s. 65, s. 74.)

3.4 Hengellisyys osana nuorten kehitystä

Hengellisyys on osana nuoruutta, oman persoonan sekä sosiaalisten suhteiden luontia. Kirkon järjestämissä tapahtumissa, esimerkiksi erilaisissa kerhoissa ja leireillä ohjataan lasta ja nuorta omaan ajatteluun Raamatun tulkinnassa, kun tuodaan sanomaa nykyhetkeen, lähelle omaa arkea ja kokemuksia. Tällöin pyritään löytämään vastauksia heitä askarruttaviin kysymyksiin tai eettisiin pohdintoihin, jotka ovat läsnä juuri kyseisellä hetkellä. (Häkkinen, 2021, s. 14.)

Teologisesti vapauttavaa kasvatusideologiaa käsiteltäessä löytyy ydin evankeliumista, Jeesuksen toiminnasta sekä Paavalin kirjeestä galatalaisille. Aiheena on vapaus. Vapaus on yksi kantavista ydinajatuksista, joka läpäisee koko Raamatun. Nuorten kanssa käytäessä Raamattua läpi, on kyse siitä, miten evankeliumin sanoma vapautuvasta armosta koetaan sekä eletään todeksi nykyhetkessä.

Tulkinnasta, jossa yhdellä keskeisimmistä asioista on tiedostaminen ja sitoutuminen dialogiseen suhteeseen Jumalan, toisten ihmisten sekä luomakunnan kanssa. Nuorten kanssa toiminnassa kannustamisen ja Jumala-suhteen vahvistamisen lisäksi on keskiössä myös lähimmäisenrakkaus, ihmisyys sekä sosiaalisen oikeudenmukaisuuden toteutuminen. (Häkkinen, 2021, s. 14–15.)

Seurakunnan nuorisotyönohjaajien rooli nuorelle kasvaa, kun ohjataan hengellisyydessä. Aktiivinen rooli ja osallistaminen tuo nuorta lähemmäs yhteyttä Jumalan kanssa. Olemme osallistuneet jumalanpalveluksiin ja niiden toteuttamiseen sekä erilaisiin seurakunnan järjestämiin tapahtumiin. Näistä osallistumisista on jäänyt päällimmäisenä mieleen monimuotoisuus, miten jumalanpalveluselämää voidaan tuoda lähemmäs ja ymmärrettävämmäksi. Seurakuntaväki myös osoittanut kiitollisuutta, kun toteutuksissa on mukana nuorempaa väkeä. Jumalanpalveluksissa, koko seurakunnan yhteisessä juhlassa huomaa parhaiten, että kaikki ovat tervetulleita, niin pienet lapset, kuin iäkkäämmätkin.

4 YHTEISTYÖSEURAKUNTA

Tutkimustamme varten yhteistyöseurakuntana toimi Hakunilan seurakunta. Hakunilan seurakunta on osa Vantaan seurakuntayhtymää. Hakunilan seurakunnalla on noin 13 000 jäsentä (Vantaan seurakunnat, i.a.). Hakunilan seurakunta sijaitsee Vantaan itä puolella. Hakunilan seurakunnassa on jo pitkään panostanut nuorisotyöhön. Tämä on näkynyt aina Hakunilan seurakuntaneuvoston ja kirkkoherran päätöksissä asti. Hakunilan seurakunnassa on pitkään pyörinyt ajatus siitä, että kaikille halukkaille nuorille tarjotaan vastuutehtävää.

Vastuutehtävä on Hakunilassa yleensä rippikoulussa isosena toimimisen muodossa. Hakunilan seurakunnan ripareilla on yleensä 12–15 isosta. Isosia on viimevuosina aloittanut koulutuksen syksyllä noin 100 nuorta. Hakunilan seurakuntaneuvosto haluaa myös pitää kiinni isosten suuresta määrästä. Kuitenkin myös kerhonojajana toimiminen on mahdollista.

Hakunilan seurakunnassa isokoulutus on viimevuosien muutoksista jaettu viisi eri koulutukseen nuoren iän ja kokemuksen mukaan. Ensimmäisen ja toisen vuoden koulutukset toimivat samalla tavalla kuin suurimmassa osassa muista seurakunnista. Ensimmäisen vuoden isosille opetetaan isosen perustaitoja kuten leikkittämistä, ryhmän, hartauksien ja iltaohjelman vetämistä sekä ihmissuhde ja ryhmässä toimimisen taitoja. Ensimmäisen vuoden isosten kanssa pohditaan myös itsetuntoa, omakuvaa ja arvoja. Toisen vuoden isokoulutuksessa aletaan enemmän syventämään aikaisemmin opittua ja pohtimaan leirillä tapahtuvia asioita. Tällöin nuorten kanssa ei enää käydä läpi isosen perustaitoja, vaan keskitytään enemmän mahdollisiin rippikoulussa tapahtuviin ongelmakohtiin, erilaisten nuorten yksilölliseen kohtaamiseen ja tunnetaitoihin.

Kolmannen vuoden isokoulutus poikkeaa aika paljon suurimman osan Suomen seurakuntien koulutuksesta. Hakunilassa on ollut pitkään tapana, että vanhemmat isokset kouluttavat uusia isosia nuorisotyöntekijöiden tukena. Aikaisemmin kolmannen vuoden isosiin kuului kaikki isokset, jotka olivat olleet isostoiminnassa mukana vähintään kaksi vuotta. Tähän ryhmään kuului kaikki, jotka halusivat olla toiminnassa mukana iästä riippumatta. Viimevuosinen aikana tämä ryhmä on kuitenkin jaettu kahtia. Uudessa ryhmäjaossa kolmannen vuoden isokset kouluttavat ensimmäisen vuoden isosia. Samalla kolmannen vuoden isosia koulutetaan myös isoisosen roolia varten. Tästä vanhempien isosten kanssa on alettu käymään globaalikasvatusta ja samalla pohdittu apuohjaajana ja yö valvojana toimimista.

5 OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS JA TAVOITE

Opinnäytetyömme tarkoituksena oli kuvata isostoiminnassa mukana olleiden nuorten kokemuksia isostoiminnasta, sen sisällöistä sekä isostoiminnan merkityksestä muuhun elämään. Tutkimuksen tulosten avulla seurakunnat ja erityisesti Hakunilan seurakunta pystyy kehittämään omaa toimintaansa ja auttamaan nuoria enemmän tulevaisuudessa. Tuloksia voidaan myös hyödyntää seurakuntaympäristön ulkopuolella. Esimerkiksi kuka tahansa palveluntuottaja, joka järjestää kerhonohjaajan- tai vastaavia koulutuksia, kykenee hyödyntämään tutkimusta. Tutkimusta voidaan hyödyntää nuorisotaloilla, kun pohditaan, mitä aiheita kannattaa ottaa puheeksi nuorten kanssa.

Opinnäytetyön tutkimuskysymykset ovat:

1. Millaisia kokemuksia isostoiminnassa mukana olleilla nuorilla on isostoiminnasta?
2. Millaisia kokemuksia isostoiminnassa mukana olleilla nuorilla on isostoiminnan eri vastuutehtävissä toimimisesta?
3. Millaisia kokemuksia isostoiminnassa mukana olleilla nuorilla on isostoiminnan merkityksestä muuhun elämään ja arkeen?

Yhteistyö Hakunilan seurakunnan kanssa lähti omasta opinnäytetyön aiheen ideasta. Halusimme molemmat lähteä tutkimaan isostoimintaa. Tämän takia lähdimme itse ehdottamaan Hakunilan seurakunnalle aihetta isostoiminnan merkityksestä. Lopulta päädyimme rajaamaan opinnäytetyömme tarkoituksen isostoiminnan merkitykseen isosille.

6 AINEISTONKERUU JA ANALYYSI

6.1 Aineistonkeruu

Haastattelut jaotellaan usein haastattelun kysymyksien valmiuden ja sitovuuden mukaan joko strukturoituihin-, puolistrukturoituihin -, ja strukturoimattomiin haastatteluihin. Strukturoitu haastattelu tunnetaan myös nimellä lomakehaastattelu, koska strukturoidussa haastattelussa on usein kysymyksien lisäksi myös vastausvaihtoehdot valmiina ja kysymykset kysytään samassa järjestyksessä. Puolistrukturoidussa, joka tunnetaan myös teemahaastatteluna haastattelussa, kysymyksien teemat ja sisältö on lyöty lukkoon, mutta kysymyksien muoto ja järjestys voivat vaihdella. Strukturoimattomassa haastattelussa haastattelu etenee haastateltavan mukaan. Strukturoidun ja puolistrukturoidun haastattelun erot ovat usein häilyvät. (Ruusuvuori & Tiittula, 2005, s. 11–12.) Kyselymme pohjautui enemmän puolistrukturoituun haastatteluun kuin strukturoituun haastatteluun. Kyselymme on lomakemuotoinen. Tästä huolimatta halusimme mahdollistaa vastauksien antamisen omin sanoin. Tämän takia emme antaneet valmiita vastausvaihtoehtoja, vaan kysymyksemme olivat avoimia kysymyksiä.

Laadullinen- eli kvalitatiivinen tutkimus on melkein mahdotonta selittää yksittäisellä määritelmällä. Tähän syynä on se, että laadullisen tutkimuksen lähestymis- ja analyysitapoja on monia. Laadullisessa tutkimuksessa suositaan yleensä empiirisiä aineistoja. Empiirisiä aineistoja ovat esimerkiksi haastattelut. Kvantitatiivisessa tutkimuksessa pyritään usein vastaamaan kysymykseen miksi. Laadullisessa tutkimuksessa pyritään vastaamaan usein kysymyksiin mitä ja miten. (Juhila, i.a.) Yksi laadullisen tutkimuksen aineistojen muodosta on haastattelu. Haastateltavien tulisi kuitenkin pystyä vastaamaan kysymyksiin omin sanoin ilman valmiita vastausvaihtoehtoja. Haastattelujen tulisi tällöin olla vähintään puolistrukturoituja haastatteluja. (Hyvärinen ym, i.a.) Opinnäytetyömme perustui enemmän laadulliseen tutkimukseen kuin kvantitatiiviseen.

Tutkimusta varten loimme Google forms -sovellukseen kyselykaavakkeen. Kysely sisälsi kaksi henkilötietoa käsittelevää kysymystä: ikä ja sukupuoli. Muut kysymykset liittyivät henkilökohtaiseen kokemukseen isostoiminnasta. (Liite 1) Lähetimme linkin kyselyyn kolmeen eri Hakunilan seurakunnan nuorten WhatsApp-ryhmään. Yksi ryhmistä oli Hakunilan seurakunnan entisille aktiivnuorille suunnattu ryhmä ja kaksi muuta olivat vanhemmille isosille suunnattuja ryhmiä. Tavoitteena oli etsiä 18 vuotta täyttäneitä tai sitä vanhempia isosia ja entisiä isosia tutkimustamme varten. Tähän syynä oli se, että vanhemmilla isosilla isostoiminnan merkitys on paremmin selvillä kuin vasta aloittavilla isosilla.

Annoimme kyselyyn aikaa vastata kolme kuukautta syksyn 2022 aikana. Useista muistutuksista huolimatta saimme kyselyyn vain kahdeksan sellaista vastausta, joiden avulla pyrimme saamaan selkeän käsityksen tutkimuskysymyksiin tuloksia käsiteltäessä. Kyselyssä vastaamiseen ei ollut asetettuna aikamäärettä, joten osallistujilla ollut mahdollisuus pohtia vastauksiaan rauhassa. Kolmen kuukauden aikana laitoimme muistutusviestejä WhatsApp ryhmiin, jotta olisimme saaneet enemmän vastauksia.

6.2 Sisällönanalyysi

Sisällönanalyysia voidaan kutsua myös sisällön erittelyksi. Analyysissa keskitytään siihen, mistä asioista, teemoista ja aiheista kerätty aineisto kertoo. Tämä antaa mahdollisuuden tehdä monenlaisia tutkimuksia. Eli mistä kyselyyn vastanneet kertovat, mitä asioita käsitellään. (Tuomi & Sarajärvi, 2009, s. 91, s. 108.) Sisältöanalyysimenetelmänä teemoittelu tarkoittaa tutkittavan aineiston jakamista erilaisiin teemoihin. Tällöin aineistosta on mahdollista jaotella aineistosta löytyvät erilaiset teemat omiin osioihin ja pohtia näitä erikseen. Teemoitteluun liittyy usein myös aineistosta poimittavat sitaattien pohdinta. (Eskola & Suoranta, 1998, s. 126.) Opinnäytetyömme aiheeseen ja analyysien vaihtoehtoihin perehdyttyämme päätimme valita teemoittelun tavaksi, jolla analysoimme kyselymme tuloksia. Teemoittelu oli mielestämme hyvä ja luonteva analyysitapa, koska toutitimme kyselyn teemahaastatteluna.

Jaoimme haastattelukysymykset kolmeen eri teemaan. Teemoja olivat isostoiminnan merkitys, vastuutehtävän merkitys ja taitojen hyödyntäminen. Teemoittelu alkoi jo opinnäytetyön suunnittelun vaiheessa, kun lähdimme pohtimaan tutkimuskysymyksiä. Lähdimme suunnittelemaan tutkimuskysymyksiä juuri eri isostoiminnan osa-alueista ja sen merkityksestä. Rakensimme myös kyselyn kysymykset eri teemojen ympärille.

Tutkimuksen kyselyn tuloksia analysoidessamme lähdimme jakamaan vastauksia eri teemojen alle. Suurin osa vastauksista liittyi kysymyksen omaan teemaan, mutta osa liittyi useaan eri teemaan. Tämän jälkeen lähdimme analysoimaan eri teemoja erikseen ja kirjoitimme jokaisesta teemasta havaintojamme. Palasimme jokaiseen eri teemaan usean kerran, jotta löytäisimme mahdollisimman monta eri näkökulmaa.

7 TUTKIMUKSEN TULOKSET

7.1 Taustatiedot

Kyselyyn vastasi yhteensä kahdeksan henkilöä. Vastaajia olivat iältään 17–24-vuotiaat. Jokainen vastaaja antoi erilaisen vastauksen samoista teemoista. Kuitenkin suurin osa vastaajista kertoi samankaltaisista ilmiöistä. Vastaajista jokainen on ollut isostoiminnassa mukana vähintään kaksi vuotta. Yksi vastaajista on ollut mukana toiminnassa mukana jopa seitsemän vuotta.

Suurimmalla osalla vastaajista isostoimintaan mukaan lähtemiseen on vaikuttanut oma rippikoulukokemus. Suurin osa vastaajista voidaan jakaa kahteen eri rippikoulun luomaan ilmiöön mukaan lähtemisen syynä. Ensimmäinen ilmiönä toimi oma rippikoulukokemus. Osa vastaajista nimittäin koki, että oman rippikoulun yhteishenki ja tuomat uudet ihmissuhteet olivat suuri syy osallistua isostoimintaan. Toisena ilmiönä vastauksista tuli esille isosten vaikutus rippikoulussa.

Osa vastaajista painotti, että omat isokset, heidän luoma yhteishenki ja isosten oma hauskanpito oli suuri syy osallistua isostoimintaan.

Riparin aikana isokset saivat suuren vaikutuksen minuun kun huomasin miten hyvä yhteishenki saatiin erilaisiin leikkeihin, skaboihin ja vapaa-aikoihin, myös isosten mainostama, että mitä isosena tehdään oli isoimmat tekijät hakemiseen.

Rippikoulukokemus ja sen tuomat ystävät

Ryhmäpaine

Pakotettuna

Osa vastaajista kertoi kuitenkin myös, että he olivat osallistuneet isostoimintaan joko muiden pakottamana tai ryhmäpaineen vuoksi. Isostoiminnan pitäisi perustua vapaaehtoisuuteen, jonka takia kyseiset tulokset ovat mielenkiintoisia. Toisaalta kaikkia vastaajat ovat olleet mukana isostoiminnassa usean vuoden ajan, joten muiden painostaminen isostoimintaan osallistumiseen ei juuri ole vaikuttanut mielipiteeseen isostoiminnasta.

7.2 Isostoiminnan merkitys

Suurin osa vastaajista kertoi isostoiminnan olevan positiivinen kokemus. Isostoiminnan merkitys voidaan jakaa vastauksien perusteella kahteen eri teemaan. Teemoja ovat isostoiminnan sosiaalinen merkitys ja isostoiminnan merkitys harrastuksena. Osassa vastauksista kerrottiin, kuinka isostoiminta on auttanut sosiaalisten taitojen parantumisessa. Vastauksissa kerrottiin erityisesti, kuinka esiintymisen taidot ja ryhmätyötaidot ovat kehittyneet isostoiminnan aikana. Myös esihenkilö roolissa toimimisesta oli isostoiminnan avulla saatu kokemusta. Isostoiminnan avulla voi vastauksien perusteella saada uusia kavereita.

Erittäin hyvän ja suositeltavan monelle nuorelle, koska kuka tahansa voi olla isonen ja se auttaa myös kasvattamaan nuorta paljon eri tilanteisiin esim: esitysten pitäminen ei jännitä niin paljoa, osaat toimia isossa ryhmässä suunnitelijana ja myöskin esimies tehtävissä tietyllä tapaa

Tekemistä vapaa-ajalle, ehkäisee syrjäytymisen riskiä, saa uusia ystäviä

Se on kiva harrastus

Se on tärkeä osa kesää ja kevättä kun ripari toiminta alkaa sekä syksyä, kun isoskoulutus on meneillään.

Toisena teemana isostoiminnan merkityksistä oli vastauksien perusteella tekeminen vapaa-ajalla. Osa vastaajista kertoi isostoiminnan mahdollistavan säännöllisen ja mielekkään harrastetoiminnan koko vuoden ympäri. Isostoiminnan avulla vastaajat pääsivät osallistumaan syksyllä isoskoulutukseen sekä keväällä että kesällä rippikoulutoimintaan. Osa vastaajista kertoivat myös, kuinka isostoiminta voi ehkäistä syrjäytymistä.

7.3 Vastuutehtävän merkitys

Vastaajat kokivat mielekkääksi ohjelman, kuten leikkien ja kilpailujen ja muun toiminnan organisoimisen ja ideoinnin. Vastuu oli aluksi jännittänyt, mutta vastaajat kokivat, että kokemus ja aika toivat rohkeutta vastuutehtävään ja omien ajatusten esille tuontiin ja oman persoonan käyttöön. Vastuutehtävien avulla osa vastaajista kertoi myös, kuinka tärkeätä on kokea itsensä tärkeäksi ja päästä tekemään oma osuutensa yhteisen hyvän puolesta.

Merkitys vastuutehtävälle on ylpeys siitä, että minua tarvitaan ja pystyn auttamaan ja tekemään oman osani.

Oma vastuutehtävä oli isosesta ohjaavaan isoseen, oli todella kiva pitää rippikoululaisille leikit, skabat ja muutenkin tutustua uusiin henkilöihin sitä kautta, monesta riparitutusta tulikin kavereita loppujen lopuksi. Ohjaavana isosena oli paljon vastuuta, mutta se meni paremmin kun oletin, syynä voi olla myös se, että olin ollut jo kauan perus isosena ja enemmän uskalsi tuoda ehdotuksia muille ja ohjata isosia jotka oli entuudestaan jo tuttuja tai kavereita.

Me isokset olemme niitä pikkusia vasten

Saa olla muitten tukena

Isos toiminnalla on tarjota riparilaisille mahtava kokemus ja myös auttaa heitä kaikenlaisissa tilanteissa missä he vain tarvitsevat apua tukea tai jotain muuta

Vastaajat kokivat myös tärkeäksi vastuutehtävän antaman mahdollisuuden tukea muita nuoria. Vastaajat kertoivat, kuinka vastuutehtävän takia he olivat joutuneet laittamaan muut etusijalle omassa toiminnassaan. Samalla vastuutehtävän avulla vastaajat olivat päässeet auttamaan muita nuoria erilaisissa tilanteissa. Erityisesti painotettiin juuri muiden auttamista ja muiden etusijalle laittamista.

7.4 Isostoiminnan merkitys arjessa

Suurin osa vastaajista on kokenut isostoiminnasta olevan hyötyä heidän omassa arjessaan. Isostoiminnan merkitys omaan arkeen voidaan vastauksien perusteella jakaa kahteen teemaan. Teemoja ovat sosiaalisten taitojen hyödyntäminen ja henkinen kasvu. Suurin osa vastaajista painotti vastauksissaan sosiaalisia taitoja ja niiden hyödyntämistä. Sosiaalisten taitojen parantumisen merkitys arkeen näkyi vastaajien mukaan erityisesti erilaisten ihmisten kanssa toimeen tulemisen sekä vastuunottamisen taitona sekä asiallisen käytöksen ja ryhmätyötaitojen parantumisena. Yksi vastaajista kertoi myös, kuinka isostoiminta on auttanut asiakslähtöisen työskentelytavan kehittymisenä ja puhelimeen vastaamisen taidon parantumisena. Toisena teemana isostoiminnan merkitykseen pidettiin henkistä kasvua. Vastaajat kertoivat, kuinka isostoiminta on parantanut itsevarmuutta ja vastuullisuutta omassa arjessaan. Yksi vastaajista kertoi myös, kuinka palautteentaidon antaminen on kehittynyt isostoiminnan aikana.

Isostoiminnassa on oppinut paljon tulemaan erilaisten ihmisten kanssa toimeen, toimimaan erilaisissa ryhmissä, haastamaan itseä ja yleisesti johtamis taitoja.

Kyllä koen, aikalaille kaikki puhuminen asiakkalle on helpompaa, puhelimeen puhuminen helpompaa ja suunnitelmallisuus on parantunut huomattavasti mitä ennen kun oli isoskoulutuksessa. Myöskin se, että uskaltaa tuoda kritiikkiä kun sitä tarvitaan työpaikalla. henkinen kasvu, vastuullisuus/asiallisuus töissä, ystäviä loppuiäksi

Ehdottomasti! Toiminnasta on paljon jäänyt käteen esim. Itsevarmuutta omasta osaamisesta!

En koe että arjessa tarpeen

Yksi vastaajista kertoi kuitenkin myös, kuinka isostoiminnasta ei ole ollut mitään apua arjessa. Tähän syynä voi olla se, että kyseinen vastaaja ei ole vielä ehtinyt huomata isostoiminnan merkitystä arjessa. Toisena syynä voi olla se, että kyseisellä vastaajalla on ollut erilaisia harrastuksia isostoiminnan kanssa päällekkäin kuten partio tai jokin urheilu harrastut. Muista harrastuksista on saattanut saada vastaavanlaisia merkityksiä arkeen kuin isostoiminnasta, eikä näitä ole tämän takia huomattu. Toisaalta vastauksen syynä voi olla oikeasti se, että isostoiminta ei oikeasti vaikuta kyseisen vastaajan arkeen.

8 EETTISYYS JA LUOTETTAVUUS

Tutkimuksessa käytämme kyselyä Google Forms -sovellusta. Tutkimukseen osallistuminen oli täysin vapaaehtoista ja vastauksen pystyi jättämään täysin anonyminä. Emme keränneet tutkimuksessamme mitään henkilötietoja tietoja, joista vastaaja voisi olla tunnistettavissa. Ainoat henkilötiedot, joita keräsimme, olivat ikä ja sukupuoli. Tulemme hävittämään kerätyn aineiston heti opinnäytetyömme suorittamisen jälkeen. Emme anna aineistoa ulkopuoliseen käyttöön, emme edes yhteistyöseurakuntamme käyttöön.

Tutkimuksen anonymisyyttä ja vapaaehtoisuutta painotimme saateviestissämme (Liite 2), jonka lähetimme kyselylinkin yhteydessä. Anonymisyyttä painotimme myös kyselyssä johdantotekstissä (Liite 1). Emme myöskään halunneet arpoa osallistumispalkintoja, emmekä siis keränneet arvontaa varten yhteistietoja.

Alkuperäinen tavoite oli etsiä 18-vuotiaita tai sitä vanhempia isosia tutkimusta varten. Tämä ei kuitenkaan onnistunut kaikkien kyselyyn vastanneiden osalta. Lähetimme kuitenkin linkin kyselyyn WhatsApp ryhmiin, joissa kaikki ryhmäläiset ovat osallistuneet isostoimintaan vähintään kolmen vuoden ajan tai ovat kolmatta vuotta isoskoulutuksessa mukana. Tämän takia kaikilla kyselyyn vastanneilla nuorilla ja nuorille aikuisilla oli pitkä kokemus isostoiminnasta ja pystyy pohtimaan paremmin kyselyn kysymyksiä.

Suurin osa tutkimukseemme osallistuvista nuorista aikuisista oli entisiä tai nykyisiä isostoimintaan osallistuneita nuoria aikuisista. Heillä oli todennäköisesti valmiiksi positiivinen kuva isostoiminnasta. Tämä voi vaikuttaa tutkimustuloksiin ja siihen, kuinka positiiviseksi nuoret kokevat isostoiminnan. Meidän ei ole fyysisesti mahdollista etsiä nuoria aikuisia, jotka ovat lopettaneet isostoiminnan ensimmäisten vuosien aikana, eivätkä ole osallistuneet muuhun seurakunnan toimintaan. Tämän takia kyselyyn osallistui todennäköisesti vain seurakunnan nykyisiä tai entisiä aktiiviuoria.

Toinen meistä on myös toiminut Hakunilan seurakunnassa aktiivinuorena ja toimii tällä hetkellä Hakunilan seurakunnan luottamushenkilönä. Tämä voi vaikuttaa tutkimustuloksiin ja tutkimustuloksista nostettuihin huomioihin. Tämän takia päätimme jättää aineistoanalyysin päävastuun toiselle meistä, jolla ei ollut aikaisempaa kokemusta Hakunilan seurakunnan toiminnasta ja nuorisotyöstä. Tämän tarkoituksena oli vahvistaa objektiivisuutta ja tuloksien luotettavuutta.

Tutkimusta tehdessämme noudatamme HTK-ohjeita (hyvä tieteellinen käytäntö - ohjeet). Tutkimuseettisen neuvontakunnan mukaan hyviin tieteellisiin käytäntöihin kuuluu, että tutkimusta tehdessä noudatetaan tiedeyhteisön mukaisia toimintatapoja, joihin kuuluu rehellisyys, huolellisuus sekä tarkkuus kaikissa tutkimus ja aineiston analyysin vaiheissa. Tiedonhankinnan tulee olla eettisesti suoritettu ja kenenkään muun luomaa tuotosta ei saa plagioida tai väittää omaksi. Ennen tutkimuksen aloittamista on tutkimusluvut oltava hankittuna. Ennen tutkimuksen aloittamista kaikkien tutkimuksen tekemiseen osallistuvat ovat tietoisia omista rooleistaan ja tutkittavasta aiheesta. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta, 2021.)

Opinnäytetyötä tehdessämme me etsimme ja käytimme vain luotettavia lähteitä ja kirjallisuutta. Emme plagioi kenenkään tekstejä sekä kerromme työssämme mistä ja keneltä olemme tiedon saaneet. Käytämme mahdollisimman uutta tutkimustietoa. Perustelemme kaikki kirjoittamamme tekstin käyttäen tieteellisiä argumentaatiokeinoja. Pyrimme myös etsimään tietoa mahdollisimman monesta eri lähteestä, jotta löytäisimme useita näkökulmia.

Ennen virallisen tutkimuksen aloittamista haimme tutkimusluvan Hakunilan seurakunnan kirkkoherralta ja nuorisotiimin esihenkilöltä. Aiheen pohdinta vaiheessa saimme jo suullisen luvan aiheeseen ja tutkimuksen aloittamiseen. Halusimme kuitenkin myös kirjallisen luvan ennen virallisen tutkimuksen alkua. Tämän takia lähetimme vielä vahvistussähköpostin tutkimusluvasta opinnäytetyön suunnitelman lähettämisen yhteydessä.

Opinnäytetyön raportin kirjoittamisen loppupuolella lähetimme raporttimme useaan kertaan Hakunilan seurakunnan nuorisotiimille ja kirkkoherralle hyväksyttäväksi ja kommentoitavaksi. Pidimme myös ennen opinnäytetyön raportin viimeistä palautuspäivää yhteisen kokouksen, jonka tarkoituksena oli kertoa tutkimuksen tuloksista Hakunilan seurakunnan työntekijöille. Samalla keräsimme myös viimeiset kommentit ja korjausehdotukset. Annoimme tällöin myös raporttimme viimeisimmän version kommentoitavaksi viimeistä kertaa.

Opinnäytetyömme vastasi tilaajan tarpeisiin ja ajatuksiin. Ainoana ongelmana oli vastaajien pieni määrä. Tulokset kuitenkin vahvistivat tilaajan omia ajatuksia ja huomioita isostoiminnan merkityksestä isosille. Samalla he kuitenkin saivat myös uutta tietoa isostoiminnan merkityksestä Hakunilan seurakunnan nuoriin. Tämän takia ajattelemmekin, että kyselyn vastauksista saimme tarpeeksi laajan kuvan isostoiminnan merkityksestä Hakunilan seurakunnan isosille. Anonyymit vastaukset mahdollistivat sen, etteivät vastaajat kokeneet suurta painetta vastausten muodostamisessa.

9 POHDINTA

9.1 Johtopäätökset

Tuloksien avulla voimme todeta, että isostoiminta on tärkeä osa seurakunnan toimintaa. Sen avulla voidaan vaikuttaa nuoriin positiivisesti, vahvistaa heidän sosiaalisia taitojaan ja antaa valmiudet erilaisiin ryhmien ohjauksiin. Koulutus kestää kolme vuotta, jolloin nuori kasvaa tehtävään pienin askelin, mutta koulutus vahvistaa nuorta ja kantaa pitkälle tulevaisuuteen. Koulutuksessa on turvallista harjoitella ryhmätaitoja, suunnittelutaitoja ja esiintymistaitoja. Ympärillään nuorilla on hyväksyvä ja kannustava ihmisjoukko.

Isostoimintaan osallistumisella voi olla suuri merkitys nuoren elämälle ja tulevaisuudelle. Hyvin suunnitellulla ja vedetyllä isostoiminnalla voi olla pitkävaikutteisia vaikutuksia nuoren elämään. Tämä voi myös vaikuttaa positiivisesti nuoren suhtautumista kirkkoon ja seurakunnan tekemään työhön ja antaa hänelle mahdollisuuden nähdä, mitä seurakunta oikeasti tekee.

Isostoiminnalla on myös suuri syrjäytymisen ehkäisemisen mahdollisuus. Tähän syinä voidaan pitää matalaa kynnystä sekä kaikille samojen mahdollisuuksien antamista. Isostoiminnan avulla nuori saa mahdollisuuden kokea yhteenkuulumisen ja tärkeänä pidetyn tunteen. Tämä kuitenkin vaatii sen, että seurakunnat tajuavat isostoiminnan tärkeyden ja tarjoavat kaikille samat mahdollisuudet toimia vastuutehtävissä eivätkä rajoita vastuutehtävien määrää. Isostoiminta suurentaa myös nuorten sosiaalisen piirin kokoa ja antaa mahdollisuuden tutustua täysin tuntemattomiin ihmisiin ja luoda pitkiä kaveri- ja ystävyysuhteita.

Isostoiminnan tarjoama vastuutehtävä on myös osalle nuorista ensimmäinen työpaikkaa vastaava mahdollisuus. Vastuutehtävät antavat nuorille mahdollisuuden ottaa vastuuta ja toimia esihenkilö tehtävissä sekä kasvaa sisäisesti. Samalla nuori voi ottaa jatkuvasti lisää vastuuta oman jaksamisensa perusteella. Nämä auttavat nuoria kehittämään omaa itsevarmuuttaan, asioihin sitoutumista sekä

mahdollistavat joistakin peloista yli pääsemistä. Myös nuoren omat esiintymis-, suunnittelu- ja sosiaaliset taidon kehittyvät.

Isostoiminnassa nuoria opettavia tekijöitä ei ole ainoastaan isoskoulutus. Tutkimuksemme perusteella suurimpana opettavana tekijänä voidaan pitää vastuutehtäviä ja ympäröivien ihmisten vaikutusta. Vastuutehtävien aikana nuoret pääsevät käyttämään isoskoulutuksessa saamiaan työkaluja työkentällä. Kuten ihme isonen -isostoiminnan kirjassa mainitaan, että ohjaajan on muistettava, että isoskoulutus ei anna valmiuksia toimia ammattilaisena sosiaalialan kentällä. Isosille tulee antaa tilaa kehittyä vastuutehtävänsä ohella. (Peitso ym., 2017, s. 10.) Ohjaajien tulisi antaa isosten tehdä virheitä, jotta he voivat oppia paremmin.

Omalla rippikoulukokemuksella on suuri merkitys siihen, haluaako nuori osallistua isostoimintaan vai ei. Hyvän rippikoulukokemuksen saamiseen on kuitenkin useita tekijöitä. Vastauksien pohjalta suurimpana tekijänä voidaan kuitenkin pitää motivoitunutta ja mukavaa ohjaaja- ja isostiimiä. Isosten motivaatiolla ja yhdessä pelaamisen taidoilla on kuitenkin usein suurempi merkitys tässä, sillä isokset ovat usein enemmän rippikoululaisten kanssa vapaa-ajalla. Tällöin voidaan ajatella, että hyvä isostoiminta lisää sekä uusien isosten että jatkavien isosten määrää.

Yleinen isostoimintaan osallistumisen ikä osuu monen nuoren kehityksen kannalta tärkeään ajanjaksoon. Tämän takia isostoiminta voi tukea useita osa-alueita ihmisen kehityksessä. Isostoiminnan suurimmat vaikutukset ihmisen kehitykselle näkyvät juuri sosiaalisten taitojen ja moraalisuuden kehittämisessä. Isostoiminnan ja varsinkin erilaisten vastuutehtävien avulla pääsee itse pohtimaan miten kannattaa toimia erilaisissa tilanteissa ja mitä valintoja kannattaa tehdä. Samalla joutuu pohtimaan kuinka muitten ihmisten kanssa kannattaa toimia, jotta he kuuntelevat sinua. Isostoiminnassa osa nuorista joutui oppimaan tärkeitä sosiaalisia taitoja, joita he eivät välttämättä olleet aikaisemmin oppinut.

Isostoiminta antaa nuorille myös mahdollisuuden pohtia kodin ulkopuolisten aikuisten toimintaa. Tämä aikuisten toiminnan pohtiminen, auttaa nuoria luomaan omaan ajatusmaailmaansa ja isostoiminnan tapauksessa omaa uskonnollisuutta. Vaikka nuori ei suoraan alkaisi ajattelemaan samalla tavalla kuin kirkon työntekijät, nuori voi silti saada monia hyviä taitoja ja ajatuksia kirkon työntekijöiltä.

Isostoiminta auttaa nuoria kehittämään myös omaa hengellistä toimintaansa. Isostoiminnan aikana nuoret joutuvat/pääsevät osallistumaan ja tutustumaan monenlaisiin eri hengellisen elämän hoitomenetelmiin. Isoskoulutuksessa nuoret pääsevät tutustumaan paremmin Raamatun käyttöön ja teksteihin. Samalla nuoret oppivat myös, kuinka hartauksia pidetään. Näistä molemmista on hyötyä erityisesti rippikoulussa, jossa ainakin Hakunilan seurakunnassa isokset saavat suuren vastuun toteuttaa hartaudet. Kyselyssämme emme kysyneet mitään kysymyksiä hengellisyydestä. Tämän takia nuorten hengellisyyden muutoksessa voisi olla yksi hyvä jatkotutkimusaihe.

Kukaan vastaajista ei kuitenkaan kertonut vastauksissaan mitään hengellisyydestä. Tämä on siinä mielessä mielenkiintoista, että isostoiminnassa käsitellään hengellisyyttä todella paljon, vaikka sitä ei välttämättä sanoiteta. Porkka jakaa tutkimuksessaan isokset isostoiminnan suhteen neljään eri motivaatiotyyppiin. Motivaatiotyyppejä ovat sosiaalisesti- ja hengellisesti motivoituneet sekä sosiaalisesti-, hengellisesti- ja huonosti motivoituneet. (Porkka, 2019, s. 45.) Vastauksien perusteella voi ajatella, että Hakunilan seurakunnan nuoret ovat sosiaalisesti motivoituneita osallistumaan isostoimintaan. Melkein kaikki vastaajat painottivat sosiaalista aspektia isostoiminnassa ja pitivät sosiaalisia suhteita ja sosiaalisten taitojen kehittymistä suurimpana isostoiminnan hyötynä. Tästä voisi myös ajatella, että Hakunilan seurakunnan isostoiminnassa keskitytään paljon yhdessä tekemiseen ja sosiaalisiin suhteisiin.

Isostoiminta auttaa nuoria löytämään myös samalla tavalla ajattelevia ikätovereita. Isostoimintaan osallistuu usein suuri joukko erilaisia nuoria. Varsinkin Hakunilan seurakunnan tapauksessa isosten joukkoon mahtuu monenlaisia nuoria. Tämä auttaa nuoria löytämään uusia kavereita myös eri asuinalueilta ja kouluista.

Samalla isostoiminta antaa heti yhden yhteisen tekijän, joka voi auttaa uusiin ihmisiin tutustumisessa.

9.2 Jatkotutkimusideoita

Opinnäytetyömme pohjalta voisi lähteä tutkimaan vielä lisää ja laajemmin isostoiminnan ja isosuuden hyötyjä nuorten elämässä. Tutkimuksessa voisi vertailla eri seurakuntien nuorisotyön työmuotoja ja nuorten kokemaa mielekkyyttä seurakuntien järjestämästä nuorisotyöstä. Tutkimukset voisi ensin aloittaa yksittäisistä seurakunnista, minkä jälkeen vertailu voisi tapahtua. Tutkimuksen avulla seurakunnat pystyisivät kehittämään omaa toimintaansa, kun seurakunnat saavat selville vertailujen tulokset ja millaista nuorisotyötä lähiseurakunnat järjestävät.

Jatkotutkimukseksi voisi myös toimia kysymys: Miten seurakunnan isostoimintaan osallistuvien nuorten seurakuntanäkemyks on muuttunut isostoiminnan aikana? Ja millainen vaikutus seurakunnan isostoiminnalla on vanhemmalla iällä seurakunnan jäseneksi kuulumiseen? Ajattelemme näiden kysymyksien olevan todella ajankohtaisia, sillä moni Suomen seurakunnista menettää tällä hetkellä jäseniään. Tämän takia monet seurakunnat joutuvat vähentämään omien työntekijöidensä määrää. Osa työntekijöistä täytyy siis vähentää nuorisotyöstä. Kysymyksien avulla voisi pohtia kuinka paljon nuorisotyöhön kannattaa panostaa ja onko nuorisotyöhön panostaminen kannattavaa tulevaisuutta pohtien. Samalla voisi pohtia kannattaako nuorisotyötä kehittää paljon nopealla aikavälillä.

Meillä ei ollut tutkimuksessa mukana yhtään isoskoulutuksen ulkopuolista nuorta. Tämän takia jatkotutkimuksena voisi olla myös nuorten kehityksen erot isostoimintaan osallistuvan ja muun nuorison välillä. Näin voisi saada tarkemman kuvan siitä, kuinka isostoiminta vaikuttaa nuorten kehitykseen ja kehityksen osa-alueille. Samalla voisi pohtia kannattaisiko vastaavanlaista toimintaa järjestää myös kunnallisesti nuorille, jotka saattaisivat sitä tarvita.

9.3 Pohdinta

Molemmilla tämän tutkimuksen tekijöillä on oma historiansa seurakunnan nuorisotyön ja isostoiminnan kanssa. Molemmilla on positiivinen kuva isostoiminnasta. Molempien osalta voisi sanoa, että isostoiminta on vaikuttanut ammatinvalintaamme. Jälkikäteen katsottuna huomasimme itsekin isostoiminnan merkityksen omalle kehityksemme ja ajatusmaailmalle. Emme olleet aikaisemmin pohtineet kuinka suuri merkitys isostoiminnalla on ollut myös itseemme ja ajatusmaailmaamme. Tutkimuksen avulla pystymme toteamaan, että isostoiminnalla on suuri merkitys monen nuoren elämässä. Samalla voimme tulevana kirkollisen alan ammattilaisina pohtia, mistä kaikesta on isostoiminnassa hyötyä nuorille ja seurakunnille, ja muokata omaa toimintaamme sen mukaan.

Kirkon nuorisotyönohjaajan ydinosamiskuvauksessa kerrotaan, että nuorisotyöntekijän tulisi tietää kirkollisen kasvatuksen merkitys nuorille ja että nuorisotyöntekijän tulisi arvioida nuorten kanssa järjestettävän toiminnan vaikuttavuutta (Suomen ev.lut. kirkko, i.a.). Opinnäytetyömme tarkoituksena oli tutkia isostoiminnan merkitystä isosille isosten omien näkemysten pohjalta. Tämän takia erityisesti oma tietämyksemme isostoiminnan merkityksestä on lisääntynyt. Samalla pääsimme jonkin verran tutustumaan rippikoulun merkitykseen nuorille. Kirkon nuorisotyöntekijän ydinosamiskuvauksessa kerrotaan myös, kuinka nuorisotyöntekijän tulisi parantaa nuoren lähimmäisenrakkauden käsitteen ymmärtämistä ja toteuttamista ja kuinka nuorisotyöntekijän tulisi toteuttaa diakoniatyötä nuorten kanssa (Suomen ev.lut. kirkko, i.a.). Vastauksien perusteella isostoiminta on parhaimmillaan auttanut nuoria toteuttamaan lähimmäisenrakkauteen perustuvia tekoja rippikoulussa. Haluamme mahdollistaa tulevaisuudessa vastaavanlaisen mahdollisuuden omassa työssämme. Tämän takia ajattelempa, että meidän tulisi kannustaa isostoimintaan osallistuvia nuoria muiden auttamiseen erityisesti rippikoulussa.

Opinnäytetyömme avulla saimme myös hyviä toimintatapoja omaa työhömme kirkon nuorisotyönohjaajana vasten. Meidän kannattaa kannustaa nuoria osallistumaan omana itsenään ja hyväksyä kaikki omana itsenään. Samalla meidän tulisi olla läsnä ja tukena. Meidän kannattaa myös omalla toiminnallamme näyttää

millaisia me itse olemme. Erityisesti meidän kannattaa keskittyä hengelliseen kasvuun, sillä muualla kuin seurakunnissa ei juuri käsitellä hengellisyyttä.

Lähetämme valmiin tutkimuksen Hakunilan seurakunnalle ja annamme heille oikeuden itse päättää, miten he haluavat tutkimustuloksia käyttää ja julkaista. Lähetämme Hakunilan seurakunnalle myös tiivistelmän tutkimuksesta ja tutkimustuloksista, jota he voivat näyttää esimerkiksi muille nuorisotyöntekijöille tai isostoiminnasta kiinnostuneille nuorille. Tutkimustuloksien avulla nuoria voidaan saada kiinnostumaan vielä enemmän isostoiminnasta, kun he näkevät mahdolliset konkreettiset hyödyt toiminnasta. Samalla keräämme myös palautetta opinäytetyöstämme seurakunnan työntekijöiltä.

LÄHTEET

- Eskola, J., & Suoranta, J. (1998). *Johdatus laadulliseen tutkimukseen*. Vastapaino.
- Grönlund, H. (2017). Nuoret vapaaehtoisina kirkossa ja yhteiskunnassa. Teoksessa J. Kokkonen (toim.), *Tehdään ihmeitä! Osallisuus, vapaaehtoisuus, jäsenyys ja hengellisyys isostoiminnassa*. (107–124). (Diak työelämä 10). Diakonia-ammattikorkeakoulu.
<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-493-291-2>
- Hyvärinen, M., Suoninen, E., & Vuori, J. (i.a.). *Haastattelut*. Saatavilla 20.5.2023
<https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/laadullisen-tutkimuksen-aineistot/haastattelut/>
- Häkkinen, T. (2021). Vapauttava ja uudistava kristillinen kasvatus. Teoksessa T. Häkkinen, M. Ijäs, H. Kauppila, M. Kivelä, J. Kokkonen, M. Malkavaara, P. Pihkala J. Porkka, S. Ritokoski, A. Mylläri, K. Suhonen, M. Valtonen, & K. Vappula, *Kasvu vapauteen*. (S. 7–16). Kirjapaja.
- Juhila, K. (i.a.). *laadullisen tutkimuksen ominaispiirteet*. Saatavilla 20.5.2023
<https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/mita-on-laadullinen-tutkimus/laadullisen-tutkimuksen-ominaispiirteet/>
- Kauppila, H., & Kokkonen, J. (2021). Dialogin voima. Teoksessa T. Häkkinen, M. Ijäs, H. Kauppila, M. Kivelä, J. Kokkonen, M. Malkavaara, P. Pihkala J. Porkka, S. Ritokoski, A. Mylläri, K. Suhonen, M. Valtonen, & K. Vappula, *Kasvu vapauteen*. (S. 154–165). Kirjapaja.
- Kirkkohallitus. (2016). *Isoja ihmeitä – Isostoiminnan linjaus 2016 [PDF]*.
<https://evl.fi/documents/1327140/39461555/Isoja+ihmeit%C3%A4+-+Isostoiminnan+linjaus+2016/2f33ba1b-73cf-5d5e-abba-dea671c432ef>
- Marttunen, M., & Karlsson, L. (2013). Nuoruus ja mielenterveys. Teoksessa M. Marttunen, T. Huurre, T. Strandholm, & R. Viialainen (toim.), *Nuorten mielenterveyshäiriöt – Opas nuorten parissa työskenteleville aikuisille*. THL. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-245-647-2>
- Nurmi, J., Ahonen, T., Lyytinen, H., Lyytinen, P., Pulkkinen, L., & Ruoppila, I. (2014) *Ihmisen psykologinen kehitys*. PS-kustannus

- Peitso, J., Perkiö, T., Poropudas, S., & Nieminen, T. (2017). *Ihme isonen – Isostoiminnan kirja*. Lasten Keskus ja Kirjapaja Oy
- Porkka, J. (2004) *On kunnia olla isonen*. Kirkkohallitus
- Porkka, J. (2005). Isostoiminnan rikkaus – leirityön tarpeista nuorisokulttuuriksi. Teoksessa T. Paananen, & H. Tuominen, *Nuorisotyön käsikirja* (82–108). Kirjapaja Oy
- Porkka, J. (2019). *The young confirmed volunteers of the evangelical Lutheran church of Finland -Motivation, religiosity, and community*. (Diak tutkimus 2). Diakonia-ammattikorkeakoulu.
<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-493-338-4>
- Ruusuvuori, J., & Tiittula, L. (2005). Johdanto. Teoksessa J. Ruusuvuori, & L. Tiittula, (toim.). *Haastattelu: tutkimus, tilanteet ja vuorovaikutus*. (s. 9–21) Osuuskunta Vastapaino.
- Spence, S. (2003). *Social Skills Training with Children and Young People: Theory, Evidence and Practice*. Child and Adolescent Mental Health, 8(2), 84–96. http://www.cs.cmu.edu/~smrobert/indep_summer/cam.pdf
- Suomen ev.lut. kirkko. (i.a.). *Nuorisotyönohjaajan ydinosaaamiskuvaus*. Saatavilla 20.5.2023 <https://kirkonydinosaaaminen.fi/nuorisotyonohjaaja.html>
- Tuomi, J., & Sarajärvi, A. (2009). Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Tammi.
- Tutkimuseettinen neuvottelukunta. (7.7.2021). *Hyvä tieteellinen käytäntö (HTK)*. <https://tenk.fi/fi/tiedevilppi/hyva-tieteellinen-kaytanto-htk>
- U.S. Department of Health & Human Services. (i.a. -a). *Moral Development*. Saatavilla 16.4.2023 <https://opa.hhs.gov/adolescent-health/adolescent-development-explained/moral-development>
- U.S. Department of Health & Human Services. (i.a. -b). *Social Development*. Saatavilla 16.4.2023 <https://opa.hhs.gov/adolescent-health/adolescent-development-explained/social-development>

U.S. Department of Health & Human Services. (2014). *A TREATMENT IMPROVEMENT PROTOCOL, Trauma-Informed Care in Behavioral Health Services*.

https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK207201/pdf/Bookshelf_NBK207201.pdf

Vantaan seurakunnat. (i.a.). *Tietoa Vantaan seurakunnista*. Saatavilla

10.5.2023 <https://www.vantaanseurakunnat.fi/info-ja-asiointi/tietoa-vantaan-seurakunnista>

LIITE 1. Kyselylomake

KYSELYLOMAKKEEN SISÄLTÖ:

Johdanto kyselyyn: Tutkimme opinnäytetyössämme tämän kyselyn avulla isostoiminnan vaikuttavuutta pidemmällä tähtäimellä. Vastaukset pystyt jättämään täysin anonyymina sekä saamamme vastaukset tulemme poistamaan heti tutkimuksen saatuaamme valmiiksi.

Kyselyn kysymykset:

ikä

sukupuoli

Mikä sai sinut alun perin lähtemään mukaan isostoimintaan?

Kuinka monta vuotta olet osallistunut tai osallistuit isostoimintaan ja/tai isokoulutukseen?

Kerro omin sanoin, minkä merkityksen annat isostoiminnalle kokonaisuudessaan?

Minkä merkityksen antaisit vastuutehtävällesi isostoiminnassa? (isosen rooli rip-pikoulussa, kerhonohjaajan rooli, messuavustaja ym.)

Pohtiessasi isostoiminnassa oppimiasi asioita, miten koet näiden auttaneen sinua tämänhetkisessä arjessa (opinnot, työnteko, arki, henkinen kasvu ym.)?

Koetko, että toiminnasta/koulutuksessa opetetut asiat ovat olleet jälkikäteen jollain tasolla hyödyksi omassa arjessasi tai nykyisessä työssäsi? Millä tavalla, jos näin koet?

LIITE 2. Saateviesti

Hei, minä ja Miika Montonen olemme tekemässä opinnäytetyötä aiheesta isostoiminnan merkitys nuorille. Tähän tarvitsisimme teidän apuamme. Opinnäytetyötämme varten haluamme kerätä teidän kokemuksianne ja ajatuksianne isostoinnasta. Vastaamalla kyselyyn voitte auttaa Hakunilan seurakuntaa kehittämään nuorisotyötään entisestään. Kyselyyn vastaamisessa ei ole aika rajaa, joten voitte vastata omaan tahtiinne ja pohtia vastauksianne niin paljon kuin haluatte. Kyselyyn vastaaminen on täysin anonyymiä eli emme kerää mitään tunnistettavia tietoja teistä. Kiitoksia vastauksestanne jo etukäteen.